

TOIMENPITEET HÄTÄ- JA ONNETTOMUUSTILANTEISSA

Sisäinen hälyttäminen

Sisäisen hälytyksen tekemisestä vastaa ensisijaisesti henkilökuntaan kuuluva, joka havaitsee tulipalon tai muun onnettomuuden

Sisäinen hälytys tehdään:

- Tulipalon sattuessa
- Sortuman sattuessa
- Automaattisen paloilmoittimen hälyttäessä
- Pommiuhkatilanteessa
- Muusta syystä

HÄLYTYS TEHDÄÄN:

- Paloilmoitinpainikkeella
- Sisäisellä puhelimella
- Suullisella ilmoituksella

HÄTÄILMOITUKSEN ANTAMINEN

Onnettomuuden tai tulipalon sattuessa

1. Soita numeroon **112**
2. Mitä on tapahtunut
3. Missä on tapahtunut
4. Onko ihmisiä vaarassa
5. Kerro kuka olet ja mistä soitat

ÄLÄ KATKAISE PUHELUA ENNEN KUIN SAAT SIIHEN LUVAN !

TOIMENPITEET HÄTÄ- JA ONNETTOMUUSTILANTEISSA

PELASTA

Ilmoita välittömästi vaarassa oleville. Pyri pelastamaan uhanalaiset ja loukkaantuneet.

ILMOITA

Ilmoita onnettomuudesta ja avuntarpeesta pelastusviranomaisille
112 (yleinen hätänumero).

HÄLYTÄ

Hälytä yrityksen/laitoksen sisäisellä hälytyksellä henkilökunta ja vieraat.

SAMMUTA

Sammuta alkanut palo. Käytä alkusammutuskalustoa.
Kaasupalo sammutetaan sulkemalla venttiili.

RAJOITA

Alkusammutuksen lisäksi tulee savun ja palon leviämistä estää sulke-
malla ovet sekä poistamalla vaara-alueelta mm. kaasupullot, palavat
nesteet sekä muut vaaraa tai paloa edistävät aineet.

OPASTA

Opasta palo- ja pelastusviranomaisia toiminnan aikana. Toimi
harkiten, rauhallisesti, mutta ripeästi.

Yhteistoiminta palokunnan kanssa

Palokunnan saavuttua onnettomuuspaikalle siirtyy johtovastuu palo- ja
pelastushenkilökunnalle. Henkilökunta ja vieraat toimivat saamiensa
ohjeiden mukaisesti.

Tiedottaminen

Sammutus- ja pelastustyötä koskeva tiedottaminen kuuluu kunnan
palo- ja pelastusviranomaisille.
Yritystä/ laitosta koskevasta tiedottamisesta vastaa johdon edustaja tai
suojelujohtaja.
Henkilövahinkojen sattuessa tai pommiuhkatilanteessa
tiedottamisesta vastaa poliisi.

Suojautuminen

Onnettomuudesta tai muusta uhasta johtuen suojautumiseen
sisätiloihin pitää myös varautua. Esimerkiksi laskeumatilanteessa
suojaudutaan sisätiloihin tai väestönsuojaan.

Toimintaohje henkilökunnalle

1. Varmista, että poistumistiet ovat avoimet ja vapaat.
2. Määrää oppaat poistumisteille ohjaamaan vieraat sekä henkilökunta pois vaara-alueelta ennalta sovitulle kokoontumispaikalle.
3. Estä asiattomien pääsy vaara-alueelle. Pysy rauhallisena. Rauhoita vieraita sekä muuta henkilökuntaa.
4. Valvo ja tarkista, että vastuualueellasi olevat vieraat, opiskelijat ja henkilökunta poistuvat vaara-alueelta.
5. Tarkista, että kaikki vastuualueellasi olleet ovat saapuneet sovitulle kokoontumispaikalle.
6. Ilmoita sammutus- ja pelastustyönjohtajalle tilanne hätäsiirtymisen jälkeen.
7. Päätös siirtyä ulos tai pysyä sisätiloissa on tapauskohtainen ja siinä on otettava huomioon onnettomuuden laatu tai uhka.

Tupakointipaikat:

Tupakointi on sallittu vain ennalta sovitussa ja sille osoitetuissa tupakointipaikoissa, joihin on varattu palamattomat tuhka-astiat.

Kaasu- ja myrkkyonnettomuus sekä säteilylaskeuma

Suojaudu sisätiloihin.

Kuuntele viranomaisten ohjeita.

Sulje ovet ja ikkunat ja tiivistä ne teipillä.

Sammuta ilmastointilaitteet.

Teippaa (tiivistä) kaikki aukot sekä reiät.

Suojaa elintarvikkeet ja vesi tiiviisiin astioihin.

Jääkaappi ja pakastin suojaavat hyvin radioaktiiviselta pölyltä.

Yrityksessä/ laitoksessa tapahtunut onnettomuus

Toimittava tilanteen ja ennalta laadittujen ohjeiden mukaisesti.

Palo- ja onnettomuuskohteen läheisyydessä olevat henkilöt ovat velvollisia hätäilmoituksen tekemisen lisäksi ryhtymään välittömästi sammutus- ja pelastustoimenpiteisiin.

Hälytystilanteessa kaikki henkilöt poistuvat vaara-alueelta ja siirtyvät toisiin tiloihin.

Henkilökunta ja vieraat kokoontuvat ennalta määrätyille kokoontumispaikoille, jolloin varmistutaan, ettei vaara-alueelle ole jäänyt ketään.

Onnettomuuskohteessa tulee toimia onnettomuustyyppistä (palo, kaasu- ja myrkkyyvuoto tai säteilyonnettomuus) annettujen toimintaohjeiden mukaan.

SUOJELU- ja PELASTUSORGANISAATION TEHTÄVÄT

Turvallisuuspäällikön tehtävät

- Johtaa onnettomuuksia ennaltaehkäisevää työtä.
- Johtaa pelastustoimintaa saamiensa ohjeiden mukaan onnettomuuden tapahduttua.
- Johtaa suojelutoimintaa ohjeiden mukaan poikkeusoloissa.
- Valvoo yhteistyössä pelastusviranomaisien kanssa, että palonehkäisy sekä muu varautuminen pelastustoimenpiteisiin on tarkoituksenmukaisesti järjestetty.
- Laatii pelastussuunnitelman ja siihen liittyvät ohjeet sekä vastaa näiden tarkistuksista ja päivityksistä vuosittain ja aina tarpeen vaatiessa.
- Huolehtii ja vastaa siitä, että yritys/laitos on asetusten ja määräysten sekä vakuutusten edellyttämässä kunnossa.
- Toteaa henkilökohtaisesti tarkastusten perusteella, että palontorjunnasta ja henkilöturvallisuudesta annettuja määräyksiä ja ohjeita noudatetaan.
- Avustaa tarvittaessa palo- ja pelastusviranomaisia tulipalon tai muun onnettomuuden aiheuttaneiden syiden tutkinnassa ja harkitsee heidän kanssa yhdessä mihin ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin olisi vastaisen varalta ryhdyttävä.
- Pitää suojeluvalvojen kanssa yrityksen/laitoksen palontorjunnan ja turvallisuuden kehittämiseksi neuvotteluja, joista pidetään pöytäkirjaa sekä osallistuu palotarkastuksiin.

Varapäällikön toiminta palo- ja muissa vaaratilanteissa

1. Arvioi vaaratilanteen.
2. Johtaa pelastustoimintaa ennen pelastusyksikön saapumista
3. Tarkistaa sisäisen hälytyksen anto ja henkilöiden poistuminen uhanalaisista tiloista.
4. Käynnistää sammutus- ja pelastustoiminta mahdollisuuksien mukaan.
5. Ilmoittaa sammutus- ja pelastustyönjohtajalle tilanne ja avustaa häntä pelastustoiminnassa.

Suojeluvalvojan tehtävät

- Valvoo asianomaisen osaston tai vastuualueensa suojelu- ja pelastussuunnitelman järjestelyn mukaista valmiutta sekä ohjeiden ja suunnitelman noudattamista.
- Huolehtii vastuualueellaan henkilöturvallisuutta uhkaavien epäkohtien korjaamisesta.
- Tekee ehdotuksia vastuualueensa palonehkäisyn ja muun turvallisuuden kehittämisestä ja parantamisesta.
- Osallistuu vastuualueensa pelastussuunnitelman edellyttämään koulutukseen.

Suojanhoitajan tehtävät

- Suojanhoitaja vastaa normaaliaikana väestönsuojan laitteiden huollosta ja kunnosta, sekä poikkeusoloissa väestönsuojan käyttökuntoon laittamisesta.

HÄTÄSIIRTYMINEN

Hätäsiirtymisellä tarkoitetaan siirtymistä pois uhanalaisista tiloista tai paikoista kokoontumispaikalle. Hätäsiirtyminen voidaan joutua suorittamaan esimerkiksi tulipalon tai pommiuhan vuoksi.

Hätäsiirtymiskäsky

Hätäsiirtymiskäskyn antaa turvallisuuspäällikkö, hänen sijaisensa tai pelastustöitä johtava paloviranomainen. Pommiuhkatilanteessa päätöksen hätäsiirtymisestä tekee turvallisuuspäällikkö tai hänen sijaisensa yhdessä poliisin kanssa.

Johtopaikka

Turvallisuuspäällikkö perustaa yhdessä varapäällikön ja mahdollisen muun johtoryhmän kanssa ennalta sovittuun paikkaan johtopaikan.

Johtaminen

Johtopaikalta turvallisuuspäällikkö tai tilannetta johtava viranomainen johtaa pelastustoimintaa. Suojeluvallijat tai heidän sijaisensa ilmoittavat vastuualueensa tilanteen johtovastuussa olevalle henkilölle.

Kokoontumispaikka

Kokoontumispaikka on turvallisen etäisyyden päässä vaara-alueesta.

Juslenian kokoontumispaikaksi on sovittu Henrikinkadun ja pääkirjaston puoleiset parkkipaikat sekä kylmänä vuodenaikana eläinmuseo.

Poistumissuunnitelmat

Poistumissuunnitelman tavoitteena on taata tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa yrityksessä/laitoksessa oleville mahdollisimman suuri turvallisuus mahdollisimman pienin haitoin.

Suunnitelma käsittää seuraavat vaihtoehdot:

1. Hätäsiirtyminen muulle sisäalueelle (koskee vain osaa vieraista ja henkilökunnasta).
2. Hätäsiirtyminen turvalliselle ulkoalueelle (koskee vain osaa vieraista ja henkilökunnasta).
3. Täydellinen hätäsiirtyminen (yrityksen/laitoksen henkilökunta asiakkaineen, vieraineen). Määräyksen hätäsiirtymisestä antaa turvallisuuspäällikkö tai pelastustyötä johtava viranomainen.
4. Välittömän vaaran uhatessa henkilökunnan ja vieraiden on itse tehtävä hätäsiirtymispäätös. Pommiuhkatilanteessa hätäsiirtymisestä päättää suojelujohtaja tai hänen sijaisensa yhdessä poliisin kanssa.

Yleinen järjestys

Yrityksen/ laitoksen tilat tulee pitää hyvässä järjestyksessä.

Tehtävät ja toimenpiteet onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Yrityksen/laitoksen henkilökunnan tulee ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä ja valvonnalla pyrkiä estämään hätä- ja onnettomuustilanteet.

Seuraavassa esitetään valvonta- ja huoltotehtäviä, joiden tarkoituksena on palo- ja muun turvallisuuden tehostaminen ja ylläpito.

Ensiapuvalmius, välineistö ja potilaan hoitoon saattaminen

- Toimintaohjeet
- Välineistön hankinta
- Henkilöstölle järjestetään ensiapukoulutusta
- Välineistö huolletaan ja tarkastetaan säännöllisesti

Alkusammutuskaluston tuntemus

- Henkilökunnan tulee etukäteen tutustua kiinteistössä olevan alkusammutuskaluston käyttöohjeisiin.

Rakennusten käyttö

- Rakennuksen tiloja tulee käyttää vain rakennusluvan edellyttämällä tavalla.

Rakennusten palo-osastointi

- Palo-osastoinnilla rajoitetaan ja hidastetaan savun, kaasujen ja tulen leviämistä rakennuksessa.
- Palo-ovien tulee olla toimintakuntoisia ja ne tulee pitää kiinni-asennossa.

Poistumistiet

- Poistumisteitä ovat mm. sisäiset käytävät, kulkutiet, uloskäytävät ja varatiet.
- Poistumisteillä ei saa säilyttää mitään tavaraa tai esineitä.
- Poistumisteiden ovien lukkojen on oltava käsin avattavissa poistumissuuntaan ilman avainta.

Kiinteistön muut tekniset laitteet ja laitteistot

- Sähkö-, ilmanvaihto-, kaasu- ja lämmityslaitteita tulee käyttää ohjeiden mukaan.
- Käyttöohjeiden tulee olla käyttöpaikoilla ja käyttäjien saatavilla.

Rakennus- ja korjaustyöt kiinteistössä

- Rakennus- ja korjaustöiden työnaikaiset järjestelyt eivät saa vaarantaa henkilö- ja paloturvallisuutta.
- Turvallisuuden säilyttämiseksi tulee neuvotella ja sopia ennen töiden aloittamista järjestelyistä, joilla varmennetaan palo- ja henkilöturvallisuus töiden aikana.

UHKAKUVAT POIKKEUSOLOISSA

Tulipalot

Poikkeusoloissa onnettomuuksien lukumäärä, laajuus ja vakavuus vaikeuttavat (yleisen) kunnallisen organisaation avunantomahdollisuutta. Omatoimisen suojelun merkitys kasvaa tämän vuoksi erittäin suureksi. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi on suojelutoimintaan panostettava erittäin paljon. Omatoimisen suojelun avulla voidaan pelastaa, sammuttaa ja antaa välitöntä ensiapua sitä tarvitseville. Pelastustoimintojen nopealla aloittamisella rajoitetaan ja vähennetään suuronnettomuuden vaaraa.

Kaasu-, myrkkyy- ja kemikaalivaarat

Poikkeusoloissa lisääntyvät myös ulkopuolisista onnettomuuksista syntyvät vaarat. Vaaroja aiheuttavat tulipalot, räjähdysonnettomuudet ym. vastaavat, joista syntyy kaasuja, kemikaaleja ym. aineita, joista aiheutuu näin lisäuhka. Yritykseen/laitokseen tulevan raittiin ilman sekä juoma- ym. veden laadun tarkastaminen ja seuranta on toiminnan jatkuvuuden vuoksi erittäin tärkeää.

Säteilyvaara

Kaukolaskeuman aiheuttama säteilyvaara syntyy joko ydinräjähdysten tai ydinvoimala-onnettomuuden seurauksena. Tällöin pöly-, noki- ja maahiukkasiin tai vesipisaroihin sitoutunut radioaktiivinen aine liikkuu ilmavirtausten mukana pitkiäkin matkoja. Suomessa on hyvin kattava säteilyn valvontaverkko. Osa valvonta- asemista on automaattisia. Nämä välittävät tiedon säteilyarvoista suoraan sisäasiainministeriön pelastusosastolle.

Säteilyn annosnopeuden ylittäessä 0.4 mikroSv/h viranomaiset tehostavat valvontaa.

Annosnopeuden ylittäessä 100 mikroSv/h annetaan väestölle säteilyvaroitus ulkohälyttimillä ja radion välityksellä.

Säteilyhälytys väestölle annetaan viimeistään kun säteilyn annosnopeus ylittää 1000 mikroSv/h. Tällöin kaikkien on siirryttävä suojatiloihin.

Sota ja sodan uhka

Sodan aiheuttama uhka on yhteiskuntaan kohdistuvista uhkakuvista vakavin. Väestösuojelulain asettaman veloitteen perusteella on suunnitelman laadinnassa otettava huomioon sodan aiheuttamat uhat ja vaarat.

Suojelun toteutus poikkeusoloissa

Poikkeusoloissa yrityksen/laitoksen toimintaa johdetaan normaaliaikana laaditun suunnitelman mukaan. Suunnitelmassa on otettava huomioon toiminnan toteutuminen siten, ettei se aiheuta lisävaaraa henkilökunnalle.

ORGANISAATION TOIMINTA POIKKEUSOLOISSA:

Organisaatio aloittaa toiminnan pelastussuunnitelman mukaisesti.

Tiedotustoiminta

- ohjeiden antaminen
- materiaalin jako
- johtopaikan kunnostaminen
- kirjallisten ohjeiden jakaminen
- tarkistukset viestien ja ohjeiden perillemenon varmistumiseksi

Viestitoiminta

Tarvittavat viestiyhteydet :

Viestiyhteydet kunnan ja yliopiston turvallisuusorganisaation välillä sekä yliopiston yhteydet osastojen ja johdon välillä hoidetaan puhelimitse tai tarpeen vaatiessa lähettien välityksellä.

Valvonta- ja tiedustelutoiminta

Sisäiseen valvontatoimintaan kuuluvat vaurio- ja palotiedustelujen lisäksi säteily- ja kaasuvalvonta, vaara-alueiden merkitseminen, eristäminen ja niistä varoittaminen sekä ilmoittaminen suojelun johdolle. Valvonta- ja tiedustelutoiminta suoritetaan työpaikkasuojelun toimesta.

Pelastustoiminta poikkeusoloissa

Poikkeusolojen pelastustoiminta perustuu laadittuun suojelu- ja pelastussuunnitelmaan.

Pelastustoiminnassa on otettava huomioon poikkeusolojen aiheuttamat vaaratekijät ja niiden vaatimat lisäsuojaustoimenpiteet.

Huoltotoiminta poikkeusoloissa

Huoltoon liittyy yhtenä osana henkilökunnan muonitus. Yrityksen/laitoksen keittiön yhteydessä oleva ruokavarasto täydennetään saatavilla olevilla elintarvikkeilla ja muulla tarvittavalla ruokahuoltoon liittyvällä materiaalilla. Puhdistushuoltoon osallistuvia henkilöitä varten on varattu riittävästi puhdistautumismateriaalia.

TOIMINTAOHJE POMMIUHKATILANTEESSA

MENETTELE SEURAAVASTI SAADESSASI POMMIUHKKAUKSEN PUHELIMITSE !

Ole rauhallinen !

Älä keskeytä henkilöä joka soittaa !

Pitkitä puhelua !

Käynnistä puhelun nauhoitus ! (jos on mahdollista)

Aloita puhelun jäljittäminen ! (yhteistyössä poliisin kanssa)

Milloin pommi räjähtää ?

Missä se on ?

Minkä näköinen se on ?

Nimi ?

Pommiuhkauksen antaja

Mies Nainen Poika Tyttö

Pommiuhkauksen antajan ääni: (X) rastita ao. kohta

Korkea Matala Normaali

Pehmeä Selkeä Hiljainen

Heikko Kova Miellyttävä Sortava

Puhetapa

Hidas Nopea Normaali

Selvä Huolellinen Vääristynyt

Kiroileva Sopottava Änkyttävä

Murre

Paikallinen Vieras korostus Muu

Asenne

Rauhallinen Kiihtynyt Sekava

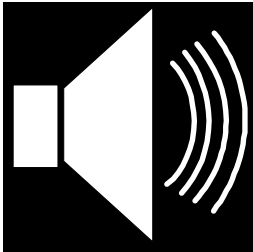
Taustääänet

Koneiden melua Liikenteen melua

Musiikkia Ihmisääniä

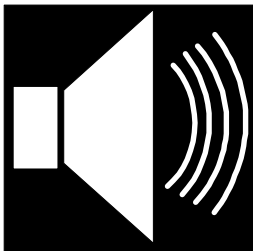
Sekalaisia ääniä Muu erikoinen ääni

VÄESTÖN VAROITTAMINEN

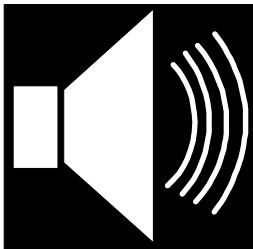
1. Yleinen vaaramerkki

Yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva ääni, jossa nousevan jakson pituus on 7 sekuntia ja laskevan jakson pituus samoin 7 sekuntia

2. Vaara ohi -merkki

Vaara ohi -merkki on yhtämittainen tasainen äänimerkki jonka kesto on yksi minuutti

3. Kokeilumerkki

Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Kaiutintyyppisillä hälyttimillä voidaan väestölle antaa onnettomuustapahtumaa tai uhkaavaa vaaraa koskevia toimintaohjeita.

YLEINEN HÄTÄNUMERO ON 112

SOITTAESSASI KERRO RAUHALLISESTI MITÄ JA MISSÄ ON TAPAHTUNUT.
KUUNTELE OHJEET JA SULJE PUHELIN VASTA KUN SAAT LUVAN.

TOIMINTA ONNETTOMUUSTILANTEISSA:

TEE TILANNEARVIO, PELASTA HENGENVAAARASSA OLEVAT
ESTÄ LISÄONNETTOMUUDET, ÄLÄ VAARANNA OMAA HENKEÄSI

TEE HÄTÄILMOITUS: SOITA HÄTÄNUMEROON 112

Kerro selvästi ja rauhallisesti :

- * Mitä on tapahtunut
- * Missä on tapahtunut
- * Onko ihmisiä vaarassa
- * Kuka olet ja mistä soitat
- * Älä katkaise puhelua ennekuin saat luvan

Anna hätäensiapu

- * Turvaa hengitys ja verenkierto
- * Ehkäise sokki ja tyrehtytystä verenvuoto
- * Opasta ambulanssi oikeaan paikkaan

TULIPALON SATTUESSA

- * Pelasta ja varoita muita vaarasta.
- * Huolehdi, että kaikki pääsevät turvaan
- * Sammuta lähimmällä alkusammuttimella

TEE HÄTÄILMOITUS: SOITA HÄTÄNUMEROON 112

- * Rajoita paloa sulkemalla ilmastointi, ovet, ikkunat ja luukut
- * Opasta ja järjestä esteetön pääsy palokunnalle kohteeseen

Palavasta rakennuksesta poistuttaessa kokoontumispaikaksi on sovittu
Henrikinkadun ja pääkirjaston puoleiset parkkipaikat, kylmänä vuodenaikana
eläinmuseo.

KAASUVAARATILANTEESSA

Väestölle ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä. Lisäksi annetaan tietoja radion
välityksellä.

Pysy SISÄLLÄ, älä mene kellaritilaan, eikä väestönsuojaan.
Sulje ovet, ikkunat, luukut ja sammuta ilmastointi
Hengitä kostean, ilmavan kankaan läpi, jos tunnet kaasun hajua
ULKONA poistu kaasun alta sivutuuleen, vältä hengästyminen
Pyri korkeampaan maastokohtaan, vältä alavia paikkoja
Suojaa hengitystä, silmiä ja ihoa kostealla vaatteella, sammaleella tms.
Jos sisälle suojautuminen ei riitä, voivat viranomaiset kehottaa asukkaita
siirtymään pois vaara-alueelta. Jos on pakko mennä ulos, suojataan silmät ja
hengitys sekä käytetään tiivispintaista vaatetusta.

SÄTEILYVAARATILANTEESSA

Väestölle ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä. Lisäksi annetaan tietoja radion välityksellä.

Siirry sisälle, sulje ovet, ikkunat, luukut ja sammuta ilmastointi
Parhaan suojan saat kellarikerroksessa tai rakennuksen keskiosassa
Nauti joditabletit vasta viranomaisen kehottaessa
Suojaa ruokatavarat pölytiivisti ja varastoi juomavettä suljettaviin astioihin
Aja maatiloilla kotieläimet karjasuojiiin ja suojaa rehuvarastot sekä juomavesi tiivistämällä ja muovipeitteillä. Jos on pakko mennä ulos, käytä hengityssuojainta ja tiivispintaista pukua.

Väestönsuojaan tai tilapäissuojaan suojaudutaan viranomaisen niin kehottaessa.

ONNETTOMUUS TAI SAIRASKOHTAUS

	Puhelinnumero	
Ambulanssi	112	
Poliisi	112	
Myrkytystietokeskus	09-471 977	09- 471 977
Päivystävä sairaala / terveyskeskus:		
Talon ensiapupaikka poikkeusoloissa:		

PALOTURVALLISUUS

TARKISTUSLISTA	KUNNOSSA	KORJATTAVA	PERUSTE
Osoitenumeroinnin näkyvyys			
Hälytysajoneuvojen pääsy			
Siisteys			
Palo-osastointi tiivis			
Palo-ovet toimivat			
Uloskäytävät			
Koneet ja laitteet			
Sähköasennukset			
Lämmityslaitteet			
Palavien aineiden säilytys			
Alkusammutuskalusto			
Palovaroittimet			
Vaaran arviointi suunnitelma erillisenä:	kyllä		ei

Jokaiseen asuntoon suositellaan hankittavaksi palovaroitin ja sammutuspeite.
Porrastiloihin suositellaan AB III - E -teholuokan (6 kg) käsisammuttimia.

SUOJELUMATERIAALIN HANKINTAVELVOLLISUUS

PELASTUSTOIMIASETUS 857/1999								
Materiaalin tulee olla hyvälaatuista ja käyttötarkoitukseensa sopivaa. Materiaalin kuntoa valvotaan palo- ja väestönsuojan tarkastuksen yhteydessä.	Suoje- lun- johto	Suoje- luteh- tävään nimet- ty	Suoje- luelin- ten toimin- tamate- riaali suoje- lu- suunni- telman mukaa- n	Enin tään 20 m ²		Yli 20m ²		Huomautuksia x= yrityksen ja laitoksen suoje-lusuunnitelman mukainen määrä
				Suojan valvoja	Suoja	Suojan valvoja ja apulai- nen	Suoja	
Ensiapulaukku			x		1		1	pieni/25 henk, iso/50 henk.
Ensiside	2	1		1		2		
Paarit hihnoineen			x				1	
Huopa tai lämpöpeite			x				2	
Joditabletit			x					4 tablettia/ henkilö
Vedensäilytysaine					1		1	vesisäil. til. vast. määr.
Suojakypärä	2	1		1		2		
Suojakäsineet	2	1		1		2		
Suojalasis	2	1		1		2		
Suojanaamari	2	1		1		2		
Suoja-asu	2	1		1		2		
Kumisaappaat			x					
Käsivalaisin	2	1		1		2		
Suojan merkitsemiskilpisarja				1		1		
Suojan työkalut (liite 13/2)					1		1	
Rautakanki			x		1		1	
Lapio			x		1		1	
Kirves			x		1		1	
Säteilymittari			x		1		1	
Pelastusvälinepakkaus 1 (liite 13/2)			x					
Pelastusvälinepakkaus 2 (liite 13/2)			x					
Sankoruisku			x		1		1	
Palosanko			x		1		1	
Opas- ja ohjekirjallisuutta			x					
Sammutusvälineet			x					
Pelastusvälineet			x					
Ensiapuvälineet			x					
Puhdistusvälineet			x					
Huollon välineet			x					
Tiedustelu- ja merkitsemisvälineet			x					

Lisäksi on hankittava Työturvallisuuslain edellyttämät henkilönsuojaimet ym. tarvikkeet.

VÄESTÖNSUOJAN KÄYTTÖKUNTOON LAITTO

Kun väestönsuojelu on määrätty saatettavaksi tehostettuun toimintaan tai valmiustilaan, on väestönsuojat kunnostettava käyttökuntoon yhdessä vuorokaudessa em. määräyksen antamisesta. Tämä määräys annetaan yleisillä tiedotusvälineillä ja sen perillemenon varmistavat paikalliset väestönsuojeluviranomaiset. Tällöin noudatetaan seuraavia ohjeita.

1. Poista väestönsuojasta suojakäytölle tarpeeton tavara, rakenteet ja laitteet sekä suojan puolella mahdollisesti olevat seinä- ja kattopintojen lämpöeristeet tai muut lämmön siirtymistä suojan seiniin ja kattoon haittaavat verhoukset.
2. Raivaa suojaantulotiet kulkua haittaavista esteistä ja viitoita ne tarvittaessa. Poista suojakäytön kannalta tarpeettomat ovet ja aidat.
3. Varmista ovien ja luukkujen toiminta ja tiiviys. Sulje tiiviisti rauhanajan ilmanvaihtoaukot niiden sulkulaitteilla. Varmista, ettei mikään suojan ympärysrakenteiden läpi johtava aukko tai kanava jää sulkematta. Voitele saranat ja aseta tiivisteet paikoilleen. Jos ovi tai luukku on irrotettu ja varastoitu suojaan, kiinnitä se paikoilleen ja poista aukosta normaaliaikaiset rakenteet (huomaa teräsovien suuri paino).
4. Tarkasta varauloskäytävän ja varaulospääsyn käyttökelpoisuus. Jos ulospääsyaukko on maanpinnan alapuolella, poista sen päällä oleva asfalttikerros tai muu päällyste ja varmista, että maakerroksen läpi voidaan helposti ja nopeasti kaivautua ulos. Ellei toimenpide aiheuta mainittavaa haittaa, on ulospääsyaukko syytä kaivaa kokonaan auki ja suojata veden kerääntymiseltä. Huolehdi väestönsuojeluviranomaisten määräämien lisärakenteiden ja sirpalesuojusten tekemisestä.
5. Jos suojassa ei ole sulkuhuonetta, kiinnitä suojaan varastoitu sulkutelta suojaoven sisäpuolelle kiinnityskehukseensä valmiusasentoon noudattaen sulkuteltan pakkauksessa olevaa ohjetta.
6. Tarkasta, ettei ilmanaviin, hiekkasuodattimeen, paineventtiiliin, ylipaineventtiileihin, suojapuhaltimeen tai ylipainemittarin mittaputkeen ole kertynyt roskaa tai vettä. Jos ilmanottoputki on irrotettu ja varastoitu suojaan, kiinnitä se ulos paikoilleen poistamalla ensin umpinainen suojalevy.
7. Perehdy huolellisesti ilmanvaihtolaitteiston käyttöön ja hoitoon. Tarkasta laitteiston kunto ja kaikkien osien toiminta. Tarkasta suojapuhaltimen vaihdelaatikon öljymäärä ja suorita puhaltimen norjistikäyttö. Tarkasta myös ylipainemittarin kunto ja nestemäärä. Eri ikäisissä suojissa laitteistot poikkeavat suuresti toisistaan. Useissa suojissa on kuitenkin laitteita varten niiden käyttöön liittyviä ohjeita.
8. Kiinnitä liitântäletkut seinällä oleviin ilmanottoputkiin ja suojapuhaltimeen. Älä avaa erityissuodatinta, mutta tarkista tarvittavien letkukiristinten olemassaolo. Mikäli on epäiltävissä, että erityissuodatin on päässyt kastumaan (esim. jos kannet ovat jääneet auki), kuivaa suodatin siitä annettujen ohjeiden mukaisesti mikäli se laitteiston rakenteen puolesta käy päinsä.
9. Tarkasta suojan tiiviys ilmanvaihtolaitteiston avulla kussakin tapauksessa erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti. Tässä yhteydessä tarkistetaan kaikkien suojan ilmanvaihtoon liittyvien venttiilien toiminta ja tiiviys sekä suoritetaan tarvittaessa niiden voitelu.
10. Tarkasta kaikkien vesi-, lämpö- ja viemäriputkien venttiilien toiminta kiertämällä niitä molempiin ääriasentoihinsa. Sulje lämpöjohtojen sekä muiden suojan käytölle tarpeettomien putkistojen sulkuventtiilit tarkkaillen kuitenkin, etteivät putkistot pääse jäätymään. Tarkasta viemärinsulkuventtiilin kunto. Puhdista lattiakaivot ja avaa tarvittaessa tukkeutuneet viemärit. Viemärimättömät likaveden keräyskaivot tyhjennetään.

11. Tarkista varavesisäiliöiden tiiviys ja puhtaus sekä täytä ne vedellä. Juomavettä on varattava vähintään 20 litraa suojapaikkaa kohden. Käymälöitä on oltava yksi alkavaa 30 suojapaikkaa kohti.
1.9.1991 jälkeen rakennusluvan saaneissa määrät ovat: juomaveden määrä 50 litraa alkavaa varsinaisen suojatilan m² kohti (= 30 l /suojapaikka), sekä käymälä jokaista varsinaisen suojatilan alkavaa 20m² kohden.
12. Varmistaudu kuivakäymäläkalusteiden käyttökunnosta. Kuivakäymälä ja kuivakäymäläkaluste on tehtävä sisäasiainministeriön antamien teknillisten määräysten mukaan.
13. Selvitä, missä ovat suojan sähkölaitteiden päävarokkeet ja tarkista valaisimien, katkaisijoiden ja seinäkoskettimien kunto.
14. Selvitä, missä ovat antenni- ja puhelinkytkinrasiat; ellei niitä ole, on ne tehtävä suojaan ja kytkettävä.
15. Varusta suoja sinne kuuluvilla pelastus-, sammutus-, puhdistus- ja ensiapuvälineillä sekä radiolla, puhelimella ja varavalaisimella.
16. Jaa suojan tilat ennakolta työntekijöiden/talon asukkaiden kesken siten, että jokaiselle määrätään oma varsinainen oleskelupaikka (-alue), missä pidetään myöskin mukana olevat henkilökohtaiset tavarat ja elintarvikkeet.
17. Suojaan on hankittava tai tehtävä tarpeellinen määrä istuimia, pöytiä sekä kolmikerroksiset sängyt noin kolmasosalle suojaan tulevasta henkilöstöstä.

PELASTUSPAKKAUS NRO: 1

Pajavasara, 2 kg. Katkaisutaltta, 300 mm. Piikkitaltta, 300 mm. ja 500 mm. Varsitaltta. Voimaleikkuri, 600 m. Putkipihdit, noin 540 mm. Pelastusköysi, d =12 mm, 20 m. Sidosköysi, d =12 mm, 10 m. Kantovaate, 0,8 m x 2 m.

PELASTUSPAKKAUS NRO: 2

Veistokirves, noin 400 mm. Kenttälapio, noin 500 mm taitettuna. Sorkkarauta, 600 mm. Käsisaaha, terä 500 mm. Rautasaha, terä 310 mm. Rautasahanteriä, 5 kpl, varalle. Jakoavain, max. kita 35 mm. Linjapihdit noin 200 mm. Ruuvitaltta, kärki 8 mm terä 150 mm. Kirvesmiehen vasara, 0,5 kg. Noin 2 kg nauvoja 75, 100 ja 125 mm. Pelastusköysi, d =12mm, 20 m. Sidosköysi, d =12 mm, 10 m.

SUOJAN TYÖKALUT

Säilytetään lukitussa laatikossa, yksi laatikko jokaisessa suojassa tai suojaosastossa. Laatikko merkitään väestönsuojelun kansainvälisellä tunnuksella ja laatikon päälle maalataan selvästi "Suojan työkalut". Kannen sisäpuolelle kiinnitetään sisällysluettelo. Laatikon sisämitoiksi suositellaan 700 x 350 x 250 mm.

SISÄLLYS:

Pajavasara, noin 2 kg. Katkaisutaltta, noin 300 mm. Piikkitaltta, noin 300 mm, Voimaleikkuri, noin 600 mm. Veistokirves, noin 400 mm. Kenttälapio, noin 500 mm taitettuna. Sorkkarauta, 600 mm. Käsisaaha, terä 500 mm. Rautasaha, terä 310 mm. Rautasahanteriä, 5 kpl, varalle. Jakoavain, maksimi kita 35 mm. Linjapihdit noin 200 mm. Ruuvitaltta, kärki 8 mm terä 150 mm. Kirvesmiehen vasara 0,5 kg. Noin 2 kg nauvoja 60, ja 75 mm. Puukko, noin 200 mm. Pelastusköysi, d =12mm, 20 m. Kantovaate, 0,8 x 2 m. Trasselia, 1 kg pussissa. Pakkausteippiä, 2 rullaa leveys 50 mm.

VÄESTÖNSUOJAN VUOSIHUOLTOPOYTÄKIRJA

TÄMÄ LOMAKE TÄYTETÄÄN HUOLTOTYÖN YHTEYDESSÄ	
kiinteistön nimi	osoite
suojatyyppi	suojan sijainti kiinteistössä
suojan pinta-ala	suojaan mahtuva henkilömäärä

TARKASTETTU HUOLLETTU (K= kyllä E= ei)	KUNNOSSA	KUNNOSSA	KUNNOSSA	KUNNOSSA	KUNNOSSA
	K / E	K / E	K / E	K / E	K / E
sulkutelta/-huone					
käymälät/-komerot					
ilmanvaihdon sulkulaitteet/ venttiilit					
ovet/ luukut					
ilmanvaihtolaitteisto					
ylipainemittari					
vedensaanti/ varavesisäiliöt					
viemärinsulkuventtiili					
sähkölaitteet					
telelaitteet					
ruostesuojaus					
vss-materiaali/ suojan työkalut					
HUOLTOTYÖT (K= kyllä E= ei)	KOHTEN	HUOLTOTY	ÖT	SUORITE	TTU
	K / E	K / E	K / E	K / E	K / E
suojuhaltimen öljyjen tarkastus					
suojuhaltimen norjistuskäyttö					
erityissuodattimen tiiviystarkastus					
ylipainemittarin nestemäärä ja toiminta					
vuotovesien poisto (laitteet/ käytävät)					
säteilymittarin toiminta					
TYÖN SUORITUSPÄIVÄMÄÄRÄ					
TYÖN SUORITTAJA					

Pelastussuunnitelmassa esitetään vastuuhenkilöt ja palotarkastusvälit.
Rakenteellisten ratkaisujen osalta tarkastetaan, että kohde on rakennusluvan mukaisessa kunnossa.

	Kunnossa	Korjaustoimenpide
1. POISTUMISTURVALLISUUS		
• Kulkureitit uloskäytävään ja uloskäytävät tavaroista vapaat		
• Ovet kulkureiteillä uloskäytävään ja ulos avattavissa		
• Kulkureittien merkinnät		
• Poistumisohjeet		
2. PALO-OSASTOINTI		
• Palo-ovet itsestään sulkeutuvat ja salpautuvat		
• Huoneiden ovet pidetään suljettuina savukaasujen leviämisen estämiseksi		
• Automaattisesti auki viritetyt ovet pystyvät sulkeutumaan		
• Kaapeli- ja putkiläpiviennit tiivistetty		
• Ilmanvaihtolaitteiston palonrajoittimet paikoillaan		
3. TURVALLISUUTTA LISÄÄVÄT LAITTEET		
• Alkusammutuskalusto huollettu ja tarkastettu		
• Alkusammuttimet paikoillaan		
• Alkusammutuskalusto helposti havaittavissa ja käyttöön otettavissa		
• Sammutuslaitteisto, palonilmaisulaitteisto, savunpoistolaitteet, turva- ja merkkivalaistus: nimetty ja koulutettu hoitaja, hänellä tarvittavat varahenkilöt; määräaikaistarkastukset tehty, kunnossapito-ohjelmaa noudatetaan		
4. SÄHKÖLAITTEET		
• Sähköasennukset määräysten mukaisia ja määräaikaistarkastettu		
• Koneet ja laitteet huollettu ja puhdistettu		
• Viallisten valaisimien kunnossapito järjestetty		
• Valaisimet riittävän etäällä syttyvistä materiaaleista		
• Sähkökeskusten edustat vapaat		
5. ILMANVAIHTO		
• Ilmanvaihdon pysäytys merkitty ja käyttö ohjeistettu		
• Ilmanvaihdon puhdistustarve kartoitettu		

<ul style="list-style-type: none"> • Ilmanvaihtolaitteiden toimintakunto tarkastettu 		
6. LÄMMITYSLAITTEET		
<ul style="list-style-type: none"> • Suojaetäisyydet syttyviin materiaaleihin riittävät 		
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnossapito ja huolto järjestetty 		
<ul style="list-style-type: none"> • Savuhormien kunto tarkastettu ja hormit nuohottu 		
7. PALAVAT NESTEET JA KAASUT, VAARALLISET AINEET		
<ul style="list-style-type: none"> • Säilytys ohjeiden ja lupien mukainen 		
<ul style="list-style-type: none"> • Merkinnät ohjeiden mukaiset ja hyvin havaittavissa 		
8. VÄESTÖNSUOJAT		
<ul style="list-style-type: none"> • Huolto- ja kunnossapitohenkilöstö nimetty 		
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnossapidosta huolehdittu 		
<ul style="list-style-type: none"> • Merkinnät hyvin havaittavissa 		
9. TULITYÖT		
<ul style="list-style-type: none"> • Tulitöiden valvontasuunnitelma tehty ja sitä noudatetaan 		
<ul style="list-style-type: none"> • Tilapäisillä tulityöpaikoilla työntekijältä edellytetään voimassaoleva tulityökortti 		
10. TUHOPOLTOT		
<ul style="list-style-type: none"> • Asiattomien henkilöiden pääsy rakennukseen ja sen läheisyyteen estetty 		
<ul style="list-style-type: none"> • Ulkovalaistus riittävä 		
<ul style="list-style-type: none"> • Kulunvalvontalaitteisto riittävän kattava 		
<ul style="list-style-type: none"> • Syttyviä materiaaleja ei säilytetä rakennuksen seinustalla eikä lastauslaitureilla 		
<ul style="list-style-type: none"> • Jätekatokset riittävän etäällä rakennuksesta tai hyvin palo-osastoituja ja lukittuja 		
<ul style="list-style-type: none"> • Asiattomien pääsy käsittelemään turvajärjestelmiä on estetty 		
11. SIISTEYS JA JÄRJESTYS		
<ul style="list-style-type: none"> • Jätekuljetus järjestetty riittävän usein 		
<ul style="list-style-type: none"> • Jäteastioita varattu riittävästi 		
<ul style="list-style-type: none"> • Jäteastioille ja varastoitaville tavaroille järjestetty asianmukaiset tilat 		
<ul style="list-style-type: none"> • Tilat siivotaan säännöllisesti ja riittävän usein 		
<ul style="list-style-type: none"> • Käytävät kulkukelpoiset 		
12. PELASTUSSUUNNITELMA		
<ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelma pidetty ajan tasalla 		
<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstö koulutettu ja vastuut tiedetään 		
<ul style="list-style-type: none"> • Harjoituksia järjestetty 		
<ul style="list-style-type: none"> • Suojelumateriaali tarkoituksenmukainen ja tallella 		

13. PELASTUSLAITOKSEN TOIMINTAEDELLYTYKSET

• Kohdekortti ajan tasalla		
• Pelastustiet ja pihajärjestelyt		
• Opastaulu ja rakennustunnukset		
• Sammutusreitti kellarikerrokseen		

ALKUSAMMUTTIMIA:

- * Vesisammuttimet (vesisanko, sankoruisku, paloposti).
Käyttö: useimmat tulipalot, ei sähkölaitteisiin eikä rasvapaloihin.
- * Käsiammuttimet (jauhe-, hiilidioksidi-, nestesammutin).
Käyttö: öljy-, neste-, kone-, sähkölaite- ja muut palot.
- * Sammutuspeite.
Käyttö: roska-astiat, öljykamiinat, rasvapadat ym.

ALKUSAMMUTUSOHJE

- * Sammuta tuulen yläpuolelta.
- * Aloita edestä, jatka taakse
Sammuta alhaalta ylös.
- * Keskeytä sammutteen purkaus
liekkien kadotessa näkyvistä.
- * Yhteistyöllä sammuttaa
suurempikin palo.
- * Levitä jauhepilvi kohteen ylle.

LIESIPALOT, TOIMINTAOHJE

Jos sähkölaite syttyy

- katkaise virta sähkötaulun pääkytkimestä tai irrottamalla pistoke pistorasiasta
- pelasta ihmiset välittömästä vaarasta; myrkyllinen savu tainnuttaa ja tappaa
- hälytä palokunta turvallisesta paikasta (112)
- sammuta alkusammutusvälinein, esimerkiksi käsisammuttimella tai sammutuspeitteellä, jos mahdollista
- poistu ajoissa paikalta ja sulje ovet sekä ikkunat
- opasta palokunta paikalle

TELEVISIOPALOT, TOIMINTAOHJE

Toiminta televisiopalon syttyessä

- Irrota laite sähköverkosta. Jo tämä voi sammuttaa palon.
- Rajoita sammutuspeitteellä palon kehittyminen. Tee alkusammutustoimenpiteet ohjeen (liite 16) mukaan. Hälytä apua. Pelastaudu.
- Alkuvaiheessa palon voi saada sammumaan pienellä vesimäärällä. Laitteen on oltava irti sähköverkosta.
- Käsiammutin on tehokkain sammutusväline.

Televisiopalossa tehokkaille alkusammutustoimille on aikaa noin minuutti palon syttymisestä. Ensimmäiseksi kannattaa kytkeä televisio irti sähköverkosta irrottamalla pistotulppa pistorasiasta tai katkaisemalla virta sähkötaulun pääkytkimestä. Jo tämä toimenpide voi sammuttaa alkavan palon.

Palon aiheuttama savunmuodostus aiheuttaa välittömän vaaran. Jos palon havaitseminen viivästyy, kannattaa keskittyä tilassa olevien ja oman itsensä pelastamiseen ja palokunnan hälyttämiseen.

Ennen poistumista on mahdollisuuksien mukaan suljettava ovet ja ikkunat. Tämän jälkeen voi paikalle saapuvaa palokuntaa parhaiten auttaa opastamalla se paikalle.

Mikäli paloon pääsee käsiksi jo sen alkuvaiheessa, voi sen saada sammumaan pienelläkin vesimäärällä. Vettä tulee kuitenkin käyttää vasta sen jälkeen, kun laite on kytketty irti sähköverkosta. Vesi tulee suunnata suoraan palopesäkkeeseen.

Käsiammutin on tehokkain sammutusväline. Sammutuspeitteellä ei paloa ehkä saada sammumaan, mutta sen avulla saadaan lisää aikaa muiden asukkaiden pelastamiseen ja palokunnan hälyttämiseen. Sammutuspeitteen käyttö vaikeutuu, mikäli palava televisio on ahtaassa paikassa.

JÄLKIVAHINKOJEN TORJUNTA (JVT)

Jälkivahinkojen torjunta on toimintaa, jolla pienennetään omaisuus- ja keskeytysvahinkojen suuruutta ja seurannaisvaikutuksia. Tyypillisiä vahinkoja, joiden suuruuteen voidaan vaikuttaa JVT-toiminnalla, ovat palo-, vuoto-, tulva-, rikkoontumis- ja murtovahingot.

Velvoitteet

Toiminnanharjoittajalla on velvollisuus ryhtyä vahinkoa rajoittaviin ja lisävahinkoja ehkäiseviin toimenpiteisiin jo vahinkotapahtuman aikana ja jatkaa niitä välittömästi sen jälkeen. Näitä velvoitteita asettavat etenkin lainsäädäntö – selkeimmin pelastuslaki, kemikaalilaki ja ympäristönsuojelulaki sekä omaisuusvahinkoehdot. Välittömien toimenpiteiden käynnistämistä voivat yleensä hidastaa vain viranomaisten antamat rajoitukset. Tällaisia rajoituksia voivat olla esimerkiksi palovahingon syyn tutkiminen poliisin toimesta, myrkyllisten ainejäämien selvittäminen pinnoilta esim. VTT:n toimesta tai ilmeisen räjähdysvaaran välttäminen.

Menettelytavat

Vahinkotapahtumasta tulee ilmoittaa välittömästi vakuutusyhtiölle (tai vakuutusmeklarille) jälkivahinkojen torjuntatoimenpiteistä sopimista varten. Vakuutusyhtiö antaa puhelimitse vain rajoitettuja ohjeita ensimmäisten tuntien JVT-toimia varten. Sen edustaja haluaa yleensä itse inventoida vahingon paikan päällä, luetteloida ja arvioida tehtävät toimenpiteet ja sopia saneeraus- ja korvausmenettelystä. Jälkivahinkojen torjuntaa harjoittava pelastuslaitos voi käynnistää JVT-toimenpiteet. Sen sijaan jälkivahinkojentorjuntaliikkeen käytöstä tulisi sopia vakuutusyhtiön kanssa ennen tilausta.

Suomen vakuutusyhtiöiden keskusliitto, SVK, Helsinki, pitää luetteloa hyväksymistään jälkivahinkojentorjuntaliikkeistä ja jälkivahinkojen torjuntaa harjoittavista pelastuslaitoksista. Luettelo löytyy internetistä osoitteesta: www.fkl.fi perustietoa vakuuttamisesta.

Tärkeimmät välittömät JVT-toimenpiteet

JVT-toimenpitein saatavat säästöt edellyttävät oikeita toimenpiteitä oikeaan aikaan:

- Yhteys vakuutusyhtiöön tai vakuutusmeklariin
- Yhteys JVT-liikkeeseen
- JVT-kohteiden inventointi
- Tarvittavien JVT-toimenpiteiden luettelointi
- Vastuualueiden jako (kiinteistöyhtiö, JVT-liike, rakennus-, asennus- ja huoltoliikkeet jne.)
- Nopea vedenpoisto, tuuletus ja tehokas kuivatus (kosteus 40-50%)
- Laitteiden ja irtaimen siirrot turvalliseen tilaan (kuiva, lämmin ja savuton tila)
- Suojaukset (kylmä, lämmin, sade, sammutusvesi)
- LVISA-laitteiden kunnostus tai tilapäisasennukset
- Hajusulkujen teko
- Noen ja lian leviämisen estäminen (jalat, ilmastointi)
- Hälytys-, palontorjunta- ja kulunvalvontalaitteiden kunnostus ja huolto
- Vartiointi

Suojauksia ja laitteiden tai irtaimen siirtoja voidaan pelastustyönjohtajan luvalla tehdä jo tilanteen aikana.

Tärkeimmät JVT-liikkeen toimenpiteet

- Kuivauksen jatkaminen
- Hajun poisto
- Noen poisto
- Korroosion esto
- Yleispuhdistuksen ohjaaminen tai tekeminen
- Elektronisten laitteiden kunnostus tai sen organisointi
- Yms. osaamisen mukaan

Vahinkojen saneeraus

Kun vahingon laajeneminen on saatu pysäytettyä JVT-toimenpitein, aloitetaan vahingon saneeraus. Se on vahingoittuneiden rakenteiden, koneiden, laitteiden ja järjestelmien purkua, puhdistusta ja siivousta, kunnostusta, korjausta ja uushankintoja. Isoissa vahingoissa on kysymys investointiprojektista, joka edellyttää suunnittelua ja projektin organisointia. Saneeraus onnistuu parhaiten, jos työt käynnistetään tiiviissä yhteistyössä vakuutusyhtiön asiantuntijoiden kanssa.

Asbestimateriaalien purku voidaan tehdä vain asbestipurkuun erikoistuneen yrityksen toimesta.

Jätehuolto

Vahingon jälkien korjaaminen ja ympäristön puhdistaminen edellyttävät jätehuoltosuunnitelmaa, joka ottaa huomioon jätteiden poikkeavan laadun ja määrän. Rakennus-, kone- tai muiden jätteiden purku ja poistaminen sekä saastuneiden materiaalien ja maa-ainesten kuljettaminen sekä pilaantuneiden aineiden tai nesteiden toimitukset uudelleen käyttöön tai hävitettäväksi saattavat edellyttää työsuojelu- ja ympäristöviranomaisten tarkastuksia ja lupia. On järkevää ottaa ko. viranomaisiin yhteyttä ja sopia menettelytavoista.

Jätteiden toimittamisessa noudatetaan kaupungin omaa jätehuolto-ohjetta.

TULITYÖT

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä, liekkiä tai lämpöä. Tällaisia tulitöitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta (esim. kulmahiomakoneen käyttäminen) sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

TULITÖIDEN VALVONTASUUNNITELMA

Tulitöiden valvontasuunnitelma on yrityksen pysyvä ohje tulitöiden turvatoimista. Teollisuus- ja muihin yrityksiin, rakennustyömaille ja laitoksiin on laadittava tulitöiden valvontasuunnitelma. Valvontasuunnitelman turvatoimet koskevat myös urakoitsijoita. Suunnitelmassa on mainittava mm. ketkä yrityksessä tulityölupia antavat ja valvovat. Valvontasuunnitelma ei korvaa tulityölupaa.

Vakuutusyhtiöt ovat edellyttäneet tulitöiden tekijöiltä tulityökoulutusta ja tulityökorttia 01.01.1995 alkaen.

TULITYÖPAIKKA

Tulityöpaikka voi olla vakituinen tai tilapäinen. Vakituinen tulityöpaikka on erityisesti tulitöiden tekemiseen varattu ja hyväksytty palotekninen osasto tai suuremmasta tilasta erotettu alue, joka on suojattu siten, että tulitöitä voidaan siinä turvallisesti tehdä. Tilapäisiä tulityöpaikkoja ovat kaikki muut tulityöpaikat.

Tulityöpaikalla on aina oltava vähintään (2 kpl 12 kg:n 43 A 183 B-C (AB-III-E) teholuokan sammutinta, tai vaihtoehtoisesti 1 kpl 12 kg:n 43 A 183B-C (AB-III-E) ja 2 kpl 6 kg:n 27 A 144B-C (AB-III-E) teholuokan sammutinta).

Tilapäinen tulityöpaikka edellyttää aina kirjallista tulityölupaa.

Tulityöt on aina pyrittävä tekemään vakituisella tulityöpaikalla !

Ota yhteys oman työpaikkasi vakuutusyhtiöön josta saat tarvittavia ohjeita ja lomakkeita !

PAINELU-PUHALLUSELVYTYS

Tajuissaan
vai tajuton?

Ei herää.

112

Hengittääkö?

Ei hengitä.
**Paina 30
kerta.**

**Puhalla 2
kerta.**

**Jatka elvytystä rytmillä 30:2
kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys
palautuu tai et enää jaksaa elvyttää.**

Verenvuodon ensiapu

Ulkoisen näkyvän verenvuodon määrää on vaikea mitata ja arvioida luotettavasti. Suuren verenhukan (yli 20 %) seurauksena ihminen menee sokkiin.

Näin tyrehdytät verenvuodon

1. Nosta vuotava raaja ylös ja tyrehdytä verenvuoto painamalla sormin tai kämmenellä suoraan vuotokohtaan. Aseta runsaasti vuotava henkilö heti pitkälleen.
2. Soita hätänumeroon 112, jos arvioit tilanteen sitä vaativan.
3. Jos sidetarvikkeita on käytettävissä, sido vuotokohtaan paineside.
4. Tue vuotava raaja kokoasentoon.
5. Runsas verenvuoto voi johtaa verenkierron vakavaan häiriötilaan eli sokkiin. Huolehdi loukkaantuneen sokin oireenmukaisesta ensiavusta. Kohota sokkioireisen jalkoja, rauhoita, suojaa kylmältä ja seuraa hänen tilaansa kunnes ammattihenkilö ottaa vastuun.

Palovammat

Kuumuus vaurioittaa ihoa ja mahdollisesti myös ihonalaisia kudoksia. Jos ihoa ei jäähdytetä, vamma laajenee syvempiin ihokerroksiin.

Pienen palovamman ensiapu:

- Pientä palovammaa jäähdytetään viileällä vedellä kunnes kipu häviää.
- Tarvittaessa vamman voi peittää rasvasidoksella ja suojasiteellä.
- Vaihda side kahden päivän välein.
- Jos palovamma tulehtuu, mene lääkäriin.

Vakavan palovamman ensiapu:

Iho on harmaa tai tumma ja hiiltynyt eikä aisti kipua.

- Soita 112.
- Suojaa henkilö jäähtymiseltä.
- Tue kasvo- tai hengitystiepalovamman saanut puoli-istuvaan asentoon.

Nyrjähdykset

Kun nivel nyrjähtää, vamma aiheuttaa verenvuotoa ihonalaiseen kudokseen. Kivun lisäksi vamma-alueelle kerääntyy nestettä ja se turpoaa.

Nyrjähdysten ensiapu:

1. Kohota raaja.
2. Purista tai paina vammakohtaa.
3. Jäähdytä kylmällä 20-30 minuuttia.
4. Sido vammakohdan ympärille tukeva side.
5. Jatka kylmähoitoa ensimmäisen vuorokauden ajan parin tunnin välein.

Kolmen K:n ensiapu auttaa nyrjähdysten lisäksi myös revähdyksiin ja mustelmien ehkäisyyn

Nopeasti ja oikein annettu ensiapu voi säästää käynniltä lääkärissä.

1K = kompressio eli puristus

Purista käsilläsi kipukohtaa. Puristus estää verenvuotoa ja vähentää turvotusta.

2K = kohoasento

Pidä raajaa koholla. Kohoasento vähentää välittömästi sisäistä verenvuotoa, kun verenpaine verisuonistossa pienenee.

3K = kylmä

Laita kipukohtaan jotakin kylmää. Kylmä supistaa verisuonia ja vähentää siten sisäistä verenvuotoa. Jääpussi, lumi tai mikä tahansa vamma-aluetta vasten painettava kylmä auttaa. Kääri ideaalaside tai muu joustava side nivelen tueksi.

Nilkan nyrjähdysten jälkeen kylmähoitoa kannattaa toistaa ensimmäisen vuorokauden ajan 1-2 tunnin välein noin 20-30 minuuttia kerrallaan. Nyrjähdys alkaa parantua 1-2 vuorokauden kuluessa, jolloin kudoksen sisäinen verenvuoto lakkaa.

Milloin lääkäriin?

Jos nilkka on kipeä vielä ensiavun jälkeenkin, jalalle varaaminen on tuskallista, mustelma on suuri tai nivel ei toimi normaalisti, mene lääkäriin.

LISÄTIETOJA ENSIAVUSTA:

www.redcross.fi/ensiapu

Ensiapu sähkötapaturmassa

Sähkötapaturman sattuessa soita hätänumeroon 112. Jos kyseessä on suurjänniteisku, kerro siitä soittaessasi, sillä sähkön voi katkaista vain sähkölaitos. Sähkötapaturmaan joutunut johtaa sähköä niin kauan, kun on kiinni virtapiirissä, joten katkaise sähkö irrottamalla pistoke tai katkaisemalla päävirta sähkötaulusta. Ellei sähkön katkaisu ole mahdollista, eristä itsesi kumikäsinein ja –jalkinein. Älä kuitenkaan auttaessasi aseta itseäsi vaaraan.

Selvitä loukkaantuneen tila ja anna tarvittaessa ensiapua. Sähkötapaturmissa on aina sydämenpysähdysvaara, minkä lisäksi potilaalla voi olla palovammoja. Vaikka potilaalla ei olisikaan näkyviä vammoja, on tämä aina toimitettava jatkohoitoon.

SUOJELUORGANISAATIO

Johto	Nimi	Puhelin, työ	Puhelin, koti
Turvallisuuspäällikkö			
Varapäällikkö			
Viestittäjä			
Viestittäjä			
Lähetti			
Lähetti			

1. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
2. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
3. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
4. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
5. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
6. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
7. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
8. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
9. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
10. Suojeluvalvoja			
Suojeluv.apulainen			
Suojanvalvoja			
Suojanvalvojanapul.			
Suojanvalvojanapul.			